

Yrkande angående redovisning av uppdrag att återkomma med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att ta fram en skrivelse till SKR om att Göteborg stad vill att SKR mer aktivt driver att KPA Pensions placeringspolicy och etiska investeringskriterier kraftfullt ska minska klimatavtrycket.
2. Göteborg stads politiska representation i SKR:s styrelse och i KPA Pension styrelse uppmanas att aktivt driva att KPA Pensions placeringspolicy och etiska investeringskriterier kraftfullt ska minska klimatavtrycket och att återkomma med en redovisning till kommunstyrelsen under innestående mandatperiod.
3. I övrigt bifalla stadsledningskontorets förslag om att förklara uppdraget fullgjort.

Yrkandet

Våra pensionsavsättningar utgör stora belopp, och kan rätt placerade påskynda en hållbar utveckling. Därför behöver investeringar i verksamheter som främjar uttag och användning av fossila råvaror upphöra. Investeringar som istället påskyndar utvecklingen mot ett fossilfritt samhälle är å andra sidan önskvärt.

Av tjänsteutlåtandet framgår att Göteborg stad inte själva råder över hur kommunens pensionsinbetalningar sker utan att frågan i huvudsak drivs inom SKR. Vi ser det därmed som angeläget att Göteborg stad gör det vi kan för att lyfta frågan där, och via stadens representation i KPA Pensions styrelse.

I tjänsteutlåtandet nämns på sida 3 "De tre pensionsbolagen som lejonparten av stadens medarbetare har som ickevalsalternativ får följande betyg: Grönt betyg: AMF, Gult betyg: Alecta och Rött betyg: KPA." Att ett av de bolag som är aktuella för stadens medarbetare har rött betyg i Trafikljusrapporten Årets Hållbara Aktör, är anmärkningsvärt i sammanhanget.

Yttrande

2019-12-09

KS 2019-12-11, 2.2.12, Dnr: 0847/19

Yttrande – Redovisning av uppdrag att återkomma med förslag på hur staden kan minska klimatavtryck från pensionsinbetalningar.

Yttrande:

Beslutet om vilket bolag som får förtroende att förvalta pensionskapitalet för kommunens egna personal är ett beslut som Göteborgs Stads förhandlare har ett oskiljaktigt ansvar för.

Att det bolag som kommunens egna pensionsavsättningar för närvarande hamnar hos är rödlistat medan AMF är grönmarkerat är fullständigt förståeligt för den med lång erfarenhet och kunskap av pensionsfrågor och pensionsbranschen.

AMF har tillsammans med SEB Trygg Liv Gamla (sedan länge stängt för nyteckning av sparande), Allmänna Änke- och pupillkassan samt Skandia Liv varit de traditionella livförsäkringsbolag som historiskt haft den absolut bäst avkastning. Detta är även de bolag som haft bäst ekonomi (solvensgrad) vilket enligt Finansinspektionens regelverk tillåter dem betydligt större frihet att placera samt tillåter att ta betydligt större risker än de bolag med sämre ekonomisk situation. Det är detta som möjliggjort för dem att leverera en hög avkastning och stort pensionskapital för sina sparkunder.

Att kommunen i detta läget uppmanas arbeta för att det bolag som fått förtroendet att förvalta pensionsinbetalningarna för kommunens egna anställda skall få inskränkta regler kommer obönhörligen resultera i en sämre möjlighet till avkastning och i slutändan lägre pension för kommunens egna anställda. Detta är inget annat än uppseendeväckande.

Givetvis bör Göteborgs kommun arbeta för att pensionskapitalet för den egna personalen förvaltas av de bolag som historiskt haft en bevisad betydligt bättre avkastning.

Exempelvis borde placeringsfilosofin och strategierna hos David Swensen, närmast en legend inom kapitalförvaltning och tillika Yale Universitys kapitalförvaltningschef i nästan 35 år, vara en ledstjärna och förebild för hur pensionskapitalet för kommunens egna anställda placeras. Detta framför policys baserade på icke vetenskapligt fastställda / för stunden trendiga miljöargument, gröna obligationer och/eller investeringar i brasiliansk regnskog. Konsekvensen av dessa policys kommer dock betalas av kommunens egen personal i form av lägre pension.

Göteborg kommun har haft problem att rekrytera och behålla personal. Göteborgs kommun har en uttalad målsättning att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Att då parallellt bedriva ett arbete som innebär sämre pensionsutveckling för de egna anställda kommer direkt motverka kommunens egna uttalade målsättningar.

Yrkande
2019-11-15

Ärende nr: 2.2.3, Dnr: 0847/19, KS 2019-11-20

Yrkande ang: redovisning av uppdrag att återkomma med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Göteborg skall så långt det är möjligt undvika att direkt/indirekt påverka pensionsbolagen och tala om för dem hur de skall sköta sina kapitalplaceringar, utan överlåta detta till deras professionella kapitalplacering. KPA har, liksom andra pensionsbolag, redan internt tydliga etiska och miljömässiga riktlinjer för sina placeringar.
2. I övrigt skall Stadsledningskontorets uppdrag från kommunstyrelsen 2019-06-19, § 551 att återkomma under 2019 med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar, förklaras fullgjort uppdraget anses fullgjort.

Yrkandet

Kommunstyrelsen beslutade 2019-06-19, § 551, att ge stadsledningskontoret i uppdrag att under 2019 återkomma med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar genom att se till att de pensionsinbetalningar som staden gör inte gynnar fossila verksamheter.

I SLKs redovisning av sitt uppdrag, under rubriken ”Beskrivning av ärendet” skriver SLK, citat:

”De anställdas pensioner placeras i KPA inte av staden utan genom centrala avtal. Staden har en indirekt möjlighet att påverka klimatavtrycken genom att påverka de centrala parterna.”

Strax nedanför detta står/I andra stycket under detta står följande, citat:

”Som anställd förväntar jag mig en bra pension då jag står risken för min framtida pension. Det innebär att försäkringsbolagens absolut viktigaste uppdrag är att skapa så bra avkastning som möjligt för pengarna de förvaltar.”

En fundamental grundprincip för kapitalplacering och pensionsbolag är att generera största möjliga avkastning för sina kunder/sparare (vilket även framgår av SLKs rapport) till den risknivå dessa är villiga/beredda att ta.

Pensionsförvaltning har till sin natur en mycket långsiktig placeringshorisont och kapitalet förvaltas av kapitalplacering utifrån vad som är bäst i varje stund och situation.

Vilka placeringar (och risker) ett pensionsbolag får lov att ta är tydligt reglerat bland annat via finansinspektionen och regelverk baserat på respektive bolags solvensgrad (vilken påverkas kraftigt av konjunkturcykler och världsekonomin i stort). Därutöver har pensionsbolagen egna interna riktlinjer för sina placeringar.

Vad gäller KPA, (vilka, helt riktigt som SLK anger, upphandlas och förhandlas i centrala avtal via SKL på nationella nivå), så har de redan interna tydliga etiska och miljömässiga riktlinjer för sina placeringar och är dessutom exempelvis det första HBTQ-certifierade pensionsbolaget i Sverige.

Kommunen skall inte ytterligare (exempelvis via SLK) försöka påverka kapitalförvaltningsbolagen och dess placeringar utifrån politiska trender, kommunens eller enskilda kommunala tjänstemäns för stunden rådande åsikt, utan överlåta till de professionella kapitalplacerarna att göra sitt arbete på bästa möjliga sätt utifrån befintliga förutsättningar.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-09-09

Diarienummer 0847/19

Handläggare

Pia Henström Björkman

Telefon: 0707-612196

E-post:

pia.henstrom.bjorkman@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag att återkomma med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Stadsledningskontorets uppdrag från kommunstyrelsen 2019-06-19, § 551 att återkomma under 2019 med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar, förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2019-06-19, § 551, att ge stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen under 2019 med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar.

De anställdas pensioner placeras i KPA Pension genom centrala avtal på nationell nivå. Möjligheten att ändra KPA Pensions nuvarande placeringspolicy kan inte göras på Göteborgs Stads nivå.

Det Göteborgs Stad kan göra är att påverka SKL så SKL beslutar att i alla sammanhang driva frågan att KPA Pensions placeringspolicy och etiska investeringskriterier fortsatt ska minska klimatavtrycket.

Via den politiska representationen i SKL:s styrelse och i KPA Pension styrelse skulle Göteborgs Stad kunna påverka i den riktning som efterfrågas i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Göteborgs Stad är en nettolåntagare, vilket innebär att de finansiella skulderna är större än de finansiella tillgångarna. En placering av pensionsmedel skulle då kräva en ökning av låneskulden. Staden arbetar därför efter principen att pensionsmedel inte bör placeras externt så länge kommunen är nettolåntagare och samtidigt står hela den finansiella risken för placeringens resultat.

Pensioner intjänade före 1998 hanteras helt som återlån, förutom en mindre del där försäkringsinlösen skett enligt separat gjord upphandling. Pensioner intjänade from 1998 inbetalas som tjänstepensionsförsäkring till upphandlat pensionsförsäkringsbolag, och

arbetstagaren väljer själv en pensions- eller fondförsäkring som pensionsavgiften skall betalas till. Detta är de centrala avtalsparternas vilja enligt KAP-KL/AKAP-KL.

Att ha fossilfria tjänstepensionsinbetalningar för den avgiftsbestämda ålderspensionen innebär inga ekonomiska konsekvenser för Göteborgs Stad. Avgifternas storlek bestäms av kollektivavtalen.

Barnperspektivet

Åtgärder som leder till minskade utsläpp bedöms generellt sätt positivt ur ett barnperspektiv då det minskar ansvar och följderna av den klimatförändring som pågår för kommande generationer.

Mångfalds- och jämställdhetsperspektivet

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Traditionell försäkring är Sveriges enskilt största sparform. Pensionsbolagen förvaltar tusentals miljarder kronor och sammanlagt ansvarar bolagen för stora delar av det svenska folkets tjänstepensioner. Det är mycket pengar och det är angeläget att dessa aktörer tar hänsyn till hur deras investeringar påverkar miljön.

I rapporten Ansvarsfullt ägande 2018/2019 har Max Matthiessen låtit utvärdera hur de svenska pensionsbolagen arbetar med ansvarsfulla investeringar, hur de tar hänsyn till etik och hållbarhet i förvaltningen av spararnas kapital.

De tre pensionsbolagen som lejonparten av stadens medarbetare har som ickevalsalternativ KPA, Alecta och AMF får alla tre Väl Godkänt i betyg. Skalan är satt i tre steg från Väl Godkänt ned till Icke Godkänt.

- Hållbarhetsperspektivet är integrerat och prioriterat redan från start.
- Fokus på att välja in investeringar som anses vara mer hållbara i fler delar av portföljen.
- Undviker snedsteg i övriga delar av portföljen genom lägre exponering mot tillgångsslag, förvaltningsformer eller produkter med högre ESG-risk, det vill säga att kapitalförvaltaren tar hänsyn till miljö, sociala och ägarstyrningsfrågor.
 - ESG: Environmental, Social and Governance. Med ”Environment” avses t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat. Med ”Social” avses frågor som rör socialt ansvarstagande, t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter och likabehandling. Med ”Governance” avses frågor som rör styrningen av ett bolag, t.ex. aktieägares rättigheter och frågor om ersättningar till ledande befattningshavare.

Söderberg & Partner sammanställer årligen Trafikljusrapporten med ambitionen att sammanställa deras analyser av hela den svenska sparmarknaden och hålla spararna informerade om de bästa leverantörerna av finansiella tjänster och produkter. Söderberg & Partner använder en tregradig betygsskala. Rekommenderade bolag för grönt betyg, bolag som kan vara bra i vissa fall får gult betyg, och de som de helt avråder från får rött betyg.

Trafikljusrapporten 2019, Årets Hållbara Aktör har fokus legat på pensionsmakt och kunders möjlighet att påverka hur deras sparande nyttjas för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor som är viktiga för kunderna. Rapporten visar att pensionsbolagens metoder att undersöka sina kunders prioriterade hållbarhetsfrågor och hur bolagen använder informationen varierar, men att barnarbete och klimatavtryck är prioriterade frågor i pensionsbolagens hållbarhetsarbete.

I analysen har följande perspektiv identifierats som de viktigaste och tydligaste skillnaderna mellan bolagen med avseende på deras hållbarhetsarbete: påverkansarbete, hållbarhetsambitioner och värdeskapande, samt process för hållbara investeringar. Slutbetyget är sedan en likaviktad sammanvägning av betygen i respektive perspektiv. De tre pensionsbolagen som lejonparten av stadens medarbetare har som ickevalsalternativ får följande betyg: Grönt betyg: AMF, Gult betyg: Alecta och Rött betyg: KPA.

Omvärldsperspektivet

Globalt sett har klimatfrågan stigit på finansmarknadens agenda i och med Parisavtalet. Det pågår en generell utveckling på den svenska finansmarknaden där pensionsförvaltare och försäkringsbolag börjat omplacera sitt kapital.

Fossilfria placeringar stiger på kommunernas agenda, och allt fler kommuner tar steget till att se över sina finanser och rensa bort fossilfonderna. Ett ökat medvetande bland kommunerna leder till en ökad efterfrågan på fossilfria fonder, vilket i sin tur påverkar bankernas utbud.

Klimatkommunerna är en förening där Göteborgs Stad tillsammans med ytterligare 36 kommuner och en region är medlem. Medlemmarnas klimatarbete ligger i framkant i Sverige och världen, med tuffa klimat- och energimål och ambitiösa åtgärder. Våren 2017 hade 15 av 22 svarande kommuner och regioner ett politiskt beslut om att inte placera pengar i fossilt kol, olja eller gas.

Samverkan

Information om yrkandet och stadsledningskontorets bedömning har getts till CSG 2019-09-26.

Bilaga

Protokollsutdrag KS 2019-06-19 § 551

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2019-06-19, § 551, att ge stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen under 2019 med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar. I detta tjänsteutlåtande redovisar stadsledningskontoret förslaget.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2019-06-19, § 551, att ge stadsledningskontoret i uppdrag att under 2019 återkomma med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar genom att se till att de pensionsinbetalningar som staden gör inte gynnar fossila verksamheter.

Miljö och klimatnämndens rapport Fossilfritt Göteborg – vad krävs – Dnr 1463/18 presenterade vilka större systemförändringar som kommer att krävas för Göteborg ska klara att bli fossilfritt inom den tid som behövs, men också ett antal konkreta åtgärder som sammantaget kan ge relativt, men inte tillräckligt, stora effekter på utsläppen av växthusgaser.

I Bilagan ”Ytterligare information avseende åtgärderna” till Fossilfritt Göteborg – vad krävs? återfinns rubriken Intern styrning. Där står:

Minska klimatavtrycket från våra avtal om pensionsinbetalningar.

Kommentar: De anställdas pensioner placeras i KPA inte av staden utan genom centrala avtal. Staden har en indirekt möjlighet att påverka klimatavtrycken genom att påverka de centrala parterna.

Tjänstepension

Beroende på vilket avtalsområde arbetstagaren tillhör kan tjänstepensionen vara uppbyggd på olika sätt. Tjänstepensionen kan vara förmånsbestämd eller avgiftsbestämd. Är den förmånsbestämd är den anställd utlovad en pension som motsvarar en viss del av lönen. Är den avgiftsbestämd får den anställd själv ta ansvar för att placera pengarna och det finns ingen garanti för hur stor pensionen blir. Vill den anställd inte välja finns ett förhandsval som avtalsparterna beslutat om. Detta förhandsval benämns ofta som ickevalsalternativ eller default val.

Den avgiftsbestämda tjänstepensionen blir en allt viktigare del av den totala pensionen. Arbetsgivaren (kommunfullmäktige) är den som gör insättningar till den avgiftsbestämda pensionen men den anställd, som försäkrad, har möjligheter att påverka pensionen genom sina val. Som anställd förväntar jag mig en bra pension då jag står risken för min framtida pension. Det innebär att försäkringsbolagens absolut viktigaste uppdrag är att skapa så bra avkastning som möjligt för pengarna de förvaltar.

I KAP-KL, AKAP-KL, och andra tjänstepensioner, finns möjligheten att välja hur pensionspengarna ska placeras. SKL och Arbetsgivarförbundet Pacta (idag Sobona) har tillsammans med samtliga centrala motparter utarbetat anslutningsvillkor för avgiftsbestämd ålderspension. Alla försäkringsbolag som har tillstånd från Finansinspektionen att erbjuda pensionsförsäkring eller fondförsäkring har erbjudits att vara med som valbart bolag.

Anslutningsvillkoren tydliggör vilka krav som ställs på en försäkringsgivare för att den ska kunna godkännas av Pensionsnämnden för KAP-KL och AKAP-KL och därigenom vara valbart bolag för placering av arbetstagarens pensionsavgift. Anslutningsvillkoren anger de särskilda åtaganden som gäller avseende avgiftsnivåerna. Resultaten av anslutningsvillkoren resulterar fram för allt i kraftigt sänkta avgifter och att avgiftsnivåerna hos de valbara försäkringsbolagen samt avtalsområdes ickevalsalternativ hamnar i nivå med övriga sektorer. Inga särskilda miljökrav har ställts.

Det finns fem stora tjänstepensionsavtal i Sverige varav stadens förvaltningar och bolag i huvudsak omfattas av nedanstående tre.

KAP-KL och AKAP-KL för anställda inom kommun och region

Antal försäkrade: ca 1,8 miljoner

Antal arbetsgivare: alla landsting och regioner

Total premievolymer för KAP-KL och AKAP-KL är 18,5 miljarder per år.

Förvaltad kapital KPA: juni 2019 196 426 miljarder.

Avtalsparter: Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Sobona, Offentliganställdas Förhandlingsråd (OFR) kommunala förbundsområden, Kommunal och AkademikerAlliansen.

Avtalspension SAF-LO för privatanställda arbetare

Antal försäkrade: ca 2,9 miljoner

Antal företag: ca 235 000

Premievolymer: ca 18,2 miljarder kronor per år

Förvaltad kapital: ca 470 miljarder kronor

Avtalsparter: Svenskt Näringsliv och LO

ITP för privatanställda tjänstemän

Antal försäkrade: 2,1 miljoner

Antal företag: ca 34 000

Premievolymer: ca 32 miljarder kronor per år

Förvaltad kapital: ca 330 miljarder kronor

Avtalsparter: Svenskt Näringsliv och PTK

Avtalsområde	Tjänstepensionsavtal	Ickevalsalternativ
Kommun och region	KAP-KL och AKAP-KL	KPA Pension, traditionell försäkring
Privatanställd Tjänsteman <ul style="list-style-type: none"> • Fastigo • Arbetsgivaralliansen • Sveriges Hamnar 	ITP1 och ITP 2	Alecta, traditionell försäkring
Privatanställd Arbetare <ul style="list-style-type: none"> • Fastigo • Arbetsgivaralliansen 	SAF-LO	AMF, traditionell försäkring

Avtalsområde	Tjänstepensionsavtal	Ickevalsalternativ
<ul style="list-style-type: none"> Sveriges Hamnar 		

Göteborgs Stad och bolagen	Tjänstepensionsavtal	Ickevalsalternativ
Göteborgs Stad	KAP-KL och AKAP-KL	KPA Pension, traditionell försäkring
Grefab AB Stadshus AB	AKAP-KL	KPA Pension, traditionell försäkring
BRG GOT Event AB Gryaab AB GS Buss AB GS Trafikantservice Göteborg Leasing AB Göteborg Energi Göteborgs Spårvägar Renova	PA-KFS 09 och Gamla PA-KFS	KPA Pension, traditionell försäkring
Boplatz Göteborg AB Egnahemsbolaget Framtiden Byggutveckling AB Förvaltnings AB Framtiden GöteborgsLokaler Göteborg & CO AB Göteborgs Stads Parkering Göteborgs Stadsteater AB Higab AB Störningsjouren Älvstranden Utveckling	ITP1 och ITP2	Alecta traditionell försäkring
Bostads AB Poseidon Bostadsbolaget Gårdstensbostäder Göteborgs Hamn Liseberg	ITP1 och ITP2 SAF-LO	Alecta traditionell försäkring AMF traditionell försäkring

Göteborgs Stad och bolagen som organiseras av Sobona

KPA Pension är det förvalda alternativet inom de kommunala pensionsavtalen KAP-KL, KAP-KL och PA-KFS. Arbetsgivarna via SKL, Sobona och centrala fackliga organisationer har bestämt att placera pengarna i en traditionell försäkring hos KPA Pension om den anställda inte gör ett annat val.

KPA Pension är ett företag inom Folksamgruppen som ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av SKL, Sveriges Kommuner och Landsting.

KPA Pension och deras klimatarbete i investeringarna

KPA Pensions kapitalförvaltningen styrs av placeringspolicy och etiska investeringskriterier som fastställs av styrelsen.

KPA Pension införde etiska investeringskriterier rörande klimat och miljö 1998, med innebörden att bolag som producerade fossila bränslen och kärnkraft uteslöts från investeringsuniversumet.

- Runt sju år senare förändrades miljökriteriet och bolag i energisektorn med högst betyg i miljöranking godkändes för investering.
- Omkring 2010 godkändes även de bolag som fått ett medelhögt betyg och samtidigt uteslöts de innehav vars verksamhet helt var inriktad på oljesandsutvinning.
- Hösten 2015 i samband med Parisavtalet så uteslöts de bolag som har över 30 procent av omsättningen från kol.
- Under 2017 implementerades det nya klimat- och miljökriteriet med följden att 42 bolag med koldioxidtung verksamhet uteslöts. Samma år fattades även beslutet att investeringskriterierna skulle omfatta alla tillgångsslag, alltså aktier, fastigheter, räntor och specialplaceringar. Ett arbete med att tydligare integrera ansvarsfullt ägande med förvaltningen inleddes också.
- Våren 2019 lanserade KPA den nya utländska aktieportfölj. Med den minskades antalet innehav från omkring 1300 till omkring 500 och de sänkte CO₂-avtrycket med 20 procent. De halverade även energisektorns vikt jämförd med referensindex för att minska klimatrelaterade risker i portföljen samtidigt som möjligheten att påverka bolagen genom aktieägarengagemang består. I och med detta gjordes nya bedömningar av de tidigare uteslutna bolagen och urvalet till den nya portföljen gjordes utifrån ett generellt ESG-betyg där de sämsta bolagen lämnades utanför. Energibolag med mer än 10 procent av omsättningen från oljesand utesluts och det tidigare kolkriteriet på 30 procent gäller fortsatt.

Under 2018 och 2019 har KPA Pension fortsatt att utveckla verksamheten inom ansvarsfull kapitalförvaltning. Målet för Ansvarsfulla Kapitalförvaltning är en konkurrenskraftig avkastning och att vara ledande inom ansvarsfull kapitalförvaltning. Sedan våren 2019 finns formella mål inte enbart för avkastningen utan även för att över tid öka hållbarhetsnivån inom portföljens samtliga tillgångsslag.

KPA tror på aktivt ägande och att de som ägare både har en skyldighet och rättighet att påverka deras innehav i rätt riktning. KPA bedömer att det har en större positiv effekt än det skulle ha om de istället valde att kliva av.

Alecta och deras klimatarbete i investeringarna

Alecta avstår från att investera i eller finansiera gruvbolag med över 10 % av sin omsättning från utvinning av förbränningskol. Beslutet omfattar även energibolag med

över 30 % av sin omsättning från energiproduktion baserad på förbränningskol. Alecta ha som långsiktigt mål att deras investeringar ska vara i linje med klimatavtalet från Paris, och därför vill de att bolag har en aktiv strategi att skifta från kol till förnybar energi.

Alecta vägleds av internationella konventioner och normer såsom:

- FN:s Global Compact
- OECD:s riklinjer för multinationella företag
- FN:s ramkonvention om klimatförändringar
- Kyptoprotokollet
- Parisavtalet.

Alecta arbetar för att minska sin klimatpåverkan och öka sin klimatrapportering. Arbetet sker genom att exempelvis stödja olika investerarinitiativ, rösta på bolagsstämmor samt genom direkt dialog med bolag. Generellt anser Alecta att dialog med bolag är det mest effektiva sättet att uppnå förändring.

AMF och deras klimatarbete i investeringarna

- AMF ska sträva efter att investera i bolag som bidrar till en omställning av samhället till lägre koldioxidutsläpp.
- Vid investeringar i sektorer som har ett högt koldioxidavtryck ska AMF sträva efter att investera i de bolag som, jämfört med andra i samma sektor, har ett lågt koldioxidavtryck.
- Vid alla investeringar ska bolagens koldioxidavtryck beaktas i investeringsbeslutet.
- AMF ska helt undvika investeringar där utvinning av förbränningskol överstiger 10 % av omsättningen. AMF ska mäta koldioxidavtrycket från noterade aktier och dotter- och intressebolag årligen.

AMF bedömer att dagens användning av fossil energi inte kan upprätthållas på lång sikt och att en övergripande omställning av samhällsekonomin mot betydligt lägre koldioxidutsläpp kommer att ske. Mot den bakgrunden strävar de efter att investera i bolag som arbetar aktivt med att bidra till den omställningen. Dessa bolag anses ha större möjlighet att leverera långsiktig god avkastning.

Hur kan staden minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningarna

De anställdas pensioner placeras i KPA Pension genom centrala avtal på nationell nivå. Staden har indirekt möjlighet att påverka klimatavtrycken genom att påverka de centrala parterna.

Göteborgs Stad kan påverka SKL så SKL beslutar att i alla sammanhang driva frågan att ändra KPA Pensions nuvarande placeringspolicy och etiska investeringskriterier. Via den politiska representationen i SKL:s styrelse och i KPA Pension styrelse skulle Göteborgs Stad kunna påverka i den riktning som efterfrågas i ärendet.

Kongressen är SKL:s högsta beslutande organ. Alla Sveriges kommuner och regioner är medlemmar i SKL. Medlemmarna utövar sin beslutanderätt vid förbundets kongress. Ordinarie ombud och medlem i SKL har rätt att motionera till kongressen. Kongressen 2019 äger rum den 27 och 28 november i Linköping.

KPA Pensions kapitalförvaltning styrs av placeringspolicy och etiska investeringskriterier som fastställs av styrelsen. I skrivande stund har SKL ordförandeposten i KPA Pension.

Gör det någon skillnad

Det finns många olika strategier och metoder för att arbeta med hållbarhet i kapitalförvaltning, men om de faktiskt får effekt är ibland svårt att bedöma.

Enligt Söderberg & Partners rapport ”Hållbara fondförsäkringar 2019” finns det utifrån den senaste forskningen inget belägg för att exkludering skulle leda till en faktisk förändring. Ett exkluderingsbeslut innebär inte, tvärt emot vad många tror, att man tar bort kapital och därmed straffar företag som har agerat ohållbart. Om man säljer av ett bolag som inte är hållbart, till en köpare som kanske inte har lika hållbarhetskrav på sina investeringar, har man i praktiken endast underlättat för bolaget att fortsätta med det ohållbara agerandet. Att sälja av ett innehav har ingen reell effekt då förvaltaren släpper makten att påverka och sätta press på bolaget det äger.

Naturskyddsföreningen har gått igenom forskningen för att avgöra vilken påverkanspotential de olika strategierna har. Utredningen kom fram till att välj in- och påverkansstrategin har en relativt stor potential att ge effekt. Framförallt olika påverkansstrategier har bevisats ha en positiv effekt, t.ex. informella dialoger med bolag. En annan forskningsrapport har även kunna påvisa att dialoger som leder till att bolaget förbättrar sig ur en hållbarhetssynpunkt också har genererat avkastning. Men för att påverkan ska kunna fungera krävs även att förvaltarna är transparenta med sina dialoger och bolagens förbättringsmöjligheter.

Stadsledningskontorets bedömning

De anställdas pensioner placeras i KPA Pension genom centrala avtal på nationell nivå. Möjligheten att ändra KPA Pensions nuvarande placeringspolicy kan inte göras på Göteborgs Stads nivå.

Det Göteborgs Stad kan göra är att påverka SKL så SKL beslutar att i alla sammanhang driva frågan att KPA Pensions placeringspolicy och etiska investeringskriterier fortsatt ska minska klimatavtrycket.

Via den politiska representationen i SKL:s styrelse och i KPA Pension styrelse skulle Göteborgs Stad kunna påverka i den riktning som efterfrågas i ärendet.

Tina Liljedahl - Scheel

Eva Hessman

HR direktör

Stadsdirektör

Yrkande från S, D, M, V, L, MP, C och särskilt yttrande KD om fossilfria pensionsinbetalningar

§ 551,0847/19

Beslut

Enligt yrkande från S, D, M, V, L, MP och C:

Stadsledningskontoret får i uppdrag att återkomma till kommunstyrelsen under 2019 med förslag på hur staden kan minska klimatavtrycket från pensionsinbetalningar.

Tidigare behandling

Bordlagt den 12 juni 2019, § 501.

Handlingar

Yrkande från S, D, M, V, L, MP och C samt särskilt yttrande från KD den 12 juni 2019.

Yttrande från SD den 18 juni 2019.

Protokollsanteckningar

Jörgen Fogelklou (SD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 18 juni 2019.

Elisabet Lann (KD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 12 juni 2019.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2019-06-24

Vid protokollet

Sekreterare
Mathias Sköld

Ordförande
Axel Josefson

Justerande
Daniel Bernmar